

**การออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ
วัดคองคามาลัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาธรรมชาติผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
ผลการดำเนินการ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ธรรมชาติผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีความสนใจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น เนื่องจากเป็นสิ่งที่ใกล้ชิดและผูกพันกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการประกอบอาชีพด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้เรียนและครูผู้สอนจึงร่วมกันกำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้บูรณาการนี้ว่า “วัดคองคามาลัย”

2. ผลการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่สามารถนำมาบูรณาการในหน่วยการเรียนรู้ “วัดคองคามาลัย” ได้ โดยมีตัวชี้วัดดังต่อไปนี้ ค 2.1 ม.3/1, ท 2.1 ม.3/3, ท 2.1 ม.3/4, ว 4.3 ม.4/1, ว 4.3 ม.4/2, ส 1.1 ม.3/3

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์สาระสำคัญ (Main Concept)

| ตัวชี้วัด | มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด | สาระสำคัญที่นำมาบูรณาการ |
|--------------|--|--|
| ค 2.1 ม. 3/1 | ประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องพื้นที่ผิวของ พีระมิด กรวย และทรงกลมในการ แก้ปัญหา คณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง | ใช้ข้อมูลในการหาพื้นที่ต่างๆ |
| ท 2.1 ม.3/3 | พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษา ค้นคว้าจากการฟัง การดู และการ สนทนา | เขียนรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ ศึกษา ค้นคว้าจากการฟัง การดู และการ สนทนา |
| ท 2.1 ม.3/4 | อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบ แนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน | เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า ตามหลักการเขียนเชิงวิชาการ |
| ว 4.3 ม.4/1 | เข้าใจแนวคิดหลักของเทคโนโลยีเพื่อการ ดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ใช้ความรู้และทักษะทางด้าน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และศาสตร์ อื่นๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานอย่างมี ความคิดสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการ ออกแบบเชิงวิศวกรรม เลือกใช้เทคโนโลยี อย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อ ชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม | แก้ปัญหาหรือพัฒนางานอย่างมี ความคิดสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการ ออกแบบเชิงวิศวกรรม เลือกใช้ เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม |
| ว 4.3 ม.4/2 | เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการ แก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ | ใช้อินเทอร์เน็ตค้นหาความรู้ และ ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล |

| | | |
|-------------|--|---|
| | รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม | |
| ส 1.1 ม.3/3 | อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ กับปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและ การพัฒนาอย่าง ยั่งยืน | มีส่วนร่วมในการดำรงพระพุทธ ศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ |

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผลการดำเนินการ

1 สมรรถนะของผู้เรียนที่นำมาบูรณาการ ได้แก่

- 1.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 1.2 ความสามารถในการคิด
- 1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

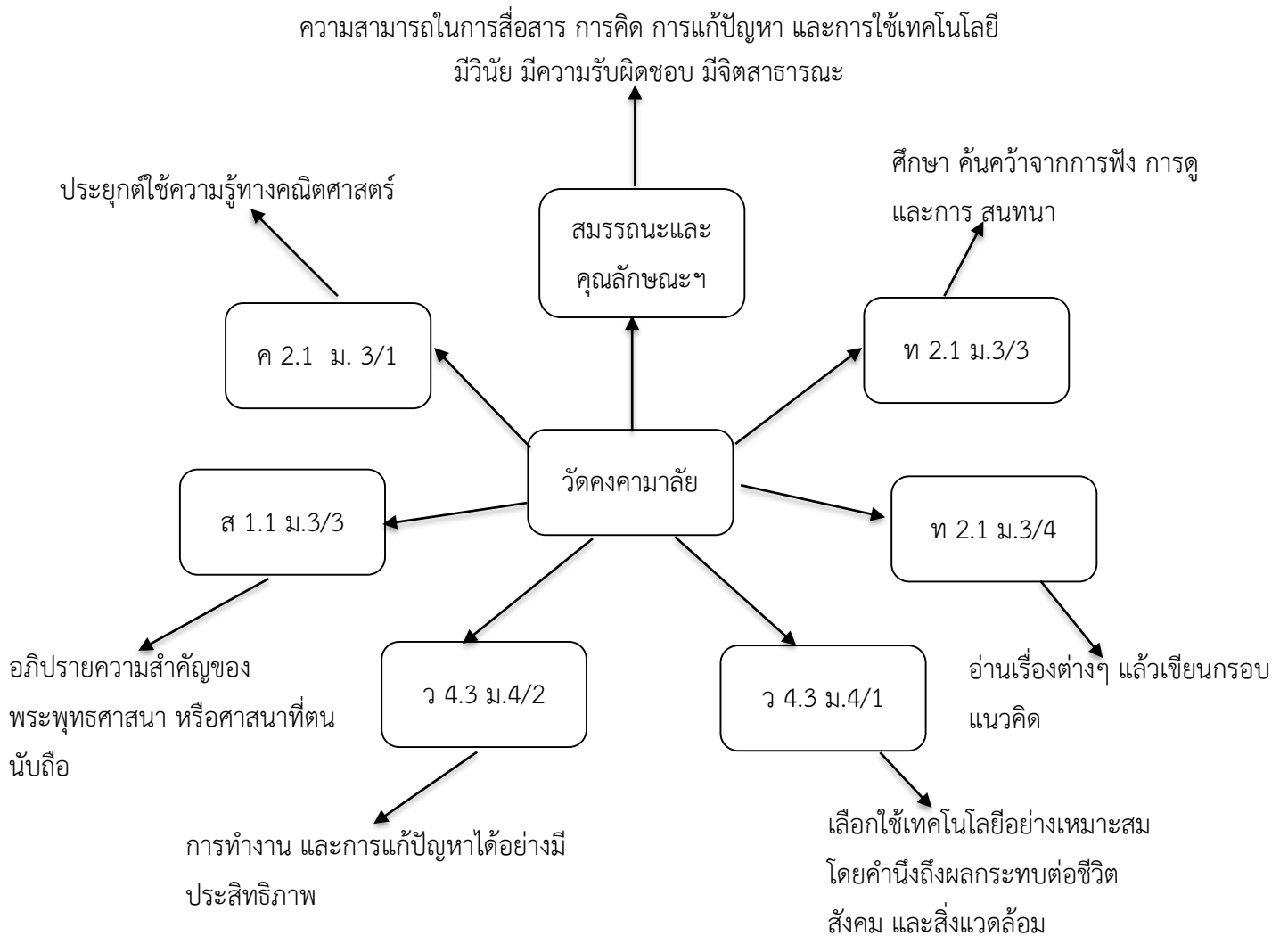
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 2.1 มีวินัย
- 2.2 มีความรับผิดชอบ
- 2.3 มีจิตสาธารณะ

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดผลการเรียนรู้

ผู้เรียนมีความสามารถในการสำรวจสิ่งแวดล้อมและสถานที่ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น โดยเลือกใช้ข้อมูล และวัตถุประสงค์วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในลักษณะต่างๆ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และ เขียนสื่อสารในรูปแบบรายงาน การศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนวิชาการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้และการสื่อสาร ตลอดจนมีวินัยและมีความ รับผิดชอบในการเรียนรู้ และ มีจิตสาธารณะ

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำผังมโนทัศน์สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้



ขั้นตอนที่ 6 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

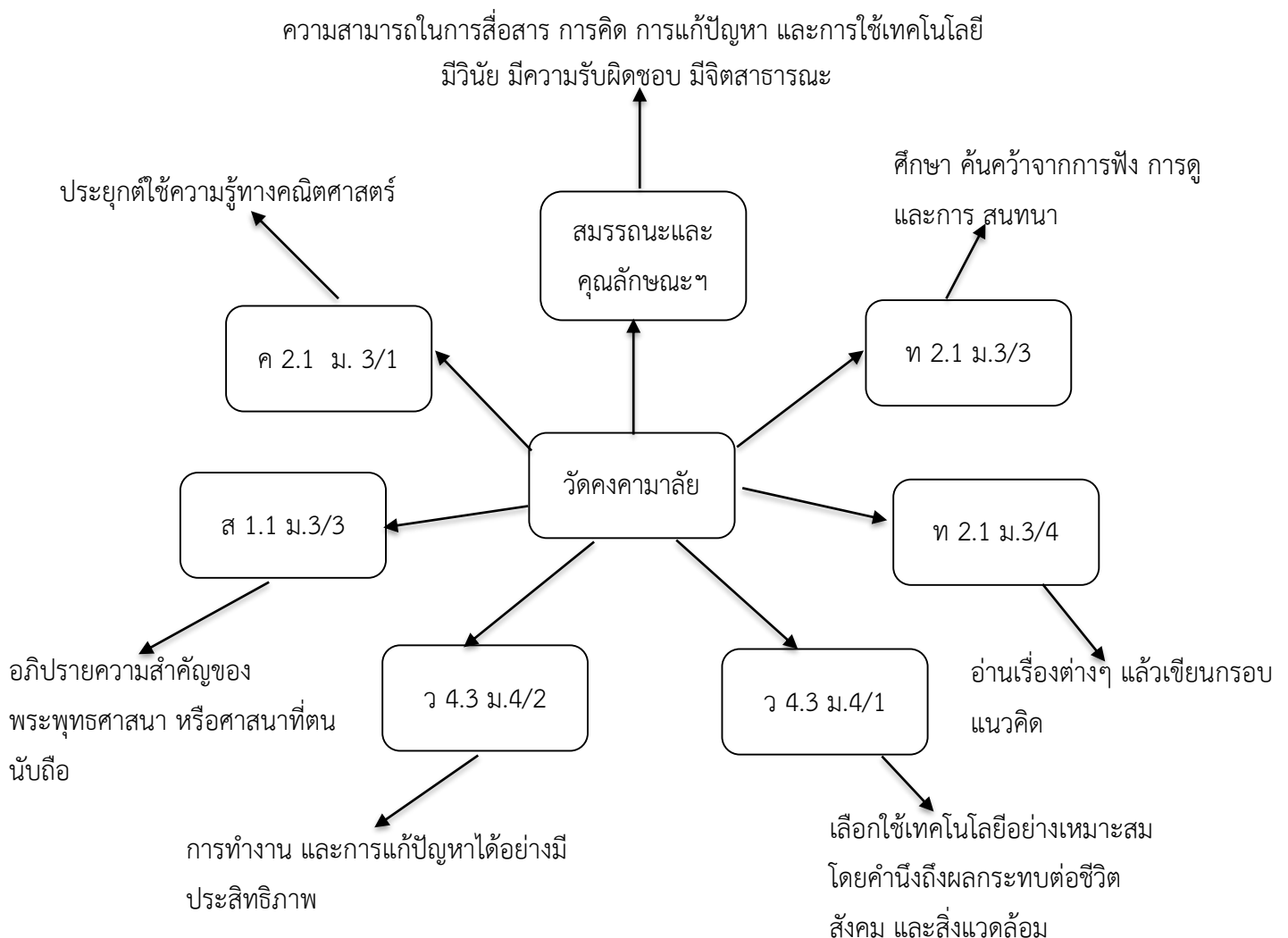
แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ วัดคงคามาลัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้

ผู้เรียนมีความสามารถในการสำรวจสิ่งแวดล้อมและสถานที่ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น โดยเลือกใช้ข้อมูลและวัตถุประสงค์วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่างๆ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และเขียนสื่อสารในรูปแบบรายงาน การศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนวิชาการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้และการสื่อสาร ตลอดจนมีวินัยและมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และมีจิตสาธารณะ

2. ผังมโนทัศน์สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้



3. สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
5. มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้
6. มีจิตสาธารณะในการทำกิจกรรมการเรียนรู้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สำรวจสิ่งแวดล้อมและสถานที่ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น โดยเลือกใช้ข้อมูลและวัตถุประสงค์วิเคราะห์ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้อย่างถูกต้อง
2. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนเชิงวิชาการได้ตรงตามวัตถุประสงค์
3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และเขียนสื่อสารในรูปแบบรายงาน การศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนวิชาการได้ตรงตามวัตถุประสงค์
4. มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้และการสื่อสาร ตลอดจนมีวินัยและมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และมีจิตสาธารณะ

5. กิจกรรมการเรียนรู้

5.1 ขั้นนำ (ชั่วโมงที่ 1)

ผู้เรียนรับฟังการบรรยาย หัวข้อ วัดคงคามาลัย จากวิทยากรชุมชน

5.2 ขั้นปฏิบัติการกิจกรรม (ชั่วโมง 2-8 ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ 5 ขั้นตอน)

1) ขั้นจำแนก

แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วร่วมกันวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมและสถานที่ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ภายในบริเวณ วัดคงคามาลัย โดยใช้ข้อมูลจากการฟังบรรยาย ประสบการณ์ของ ผู้เรียน

2) ขั้นจัดหมวดหมู่

เขียนเป็นผังมโนทัศน์จัดหมวดหมู่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติการกลุ่ม โดยแสดงประเด็นหลัก ได้แก่ ประวัติความเป็นมา ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

3) ขั้นสรุปอย่างสมเหตุสมผล

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผังมโนทัศน์หน้าชั้นเรียน โดยผู้เรียนกลุ่มอื่นร่วมอภิปรายให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงผังมโนทัศน์ให้สมบูรณ์

4) ขั้นการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสำรวจประวัติความเป็นมา ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ภายในบริเวณวัดคงคามาลัยด้วยวิธีการอย่างง่าย เลือกใช้ข้อมูลที่เหมาะสม ในการใช้ข้อมูลนำเสนอแผนภูมิแท่งที่เก็บรวบรวมมา

5) ขั้นตอนการคัดกรองบนพื้นฐานข้อมูล

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนรายงานการประวัติความเป็นมา ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ภายในบริเวณวัดคงคามาลัย พร้อมทั้งเสนอแนวทางการทำนุบำรุงและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ตามหลักการเขียนเชิงวิชาการ

5.3 ขั้นสรุป (ชั่วโมงที่ 9)

ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาประวัติความเป็นมา ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ภายในบริเวณวัดคงคามาลัย พร้อมทั้งเสนอแนวทางการทำนุบำรุงและเผยแพร่พระพุทธศาสนา โดยการจัดทำเป็นผังมโนทัศน์

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6.1 วัดคงคามาลัย

6.2 เอกสารการเรียนรู้ ประวัติวัดคงคามาลัย และหลวงพ่ोजันทร

6.3 บุคคลในชุมชน

7. การวัดและประเมินผล

| จุดประสงค์การเรียนรู้ | วิธีการวัด | เครื่องมือ/ประเมิน | ช่วงการวัด | เกณฑ์การประเมิน |
|---|-------------------------------|--------------------------------------|----------------|---------------------------------|
| 1. สำรวจสิ่งแวดล้อมและสถานที่ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น โดยเลือกใช้ข้อมูลและวัตถุประสงค์วิเคราะห์ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้อย่างถูกต้อง | สังเกตพฤติกรรม | แบบสังเกต | ชั่วโมงที่ 4-5 | ผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป |
| 2. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนเชิงวิชาการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ | ตรวจการเขียนรายงานเชิงวิชาการ | แบบประเมินการเขียน รายงานเชิงวิชาการ | ชั่วโมงที่ 6-8 | ผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป |
| 3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และเขียนสื่อสารในรูปแบบรายงาน การศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนวิชาการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ | ตรวจผังมโนทัศน์ | แบบประเมินผังมโนทัศน์ | ชั่วโมงที่ 9 | ผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป |

| | | | | |
|--|------------------------------------|--|--|---|
| <p>4. มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้และการสื่อสาร ตลอดจนมีวินัยและ มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และมีจิตสาธารณะ</p> | <p>สังเกตพฤติกรรม การ เรียนรู้</p> | <p>แบบสังเกต พฤติกรรม การ เรียนรู้ -กระบวนการคิด อย่าง เป็นระบบ -การเรียนรู้และ สื่อสาร -ความ รับผิดชอบใน การ เรียนรู้ -จิตสาธารณะ</p> | <p>ตลอด ช่วงเวลา การ ปฏิบัติ กิจกรรม การเรียนรู้</p> | <p>ผลการประเมิน อยู่ในระดับดีขึ้นไป</p> |
|--|------------------------------------|--|--|---|

8. การสะท้อนผลการเรียนรู้

8.1 สารสำคัญที่เกี่ยวกับผู้เรียน

.....

.....

.....

8.2 สมรรถนะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....

.....

.....

8.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....

.....

.....

เมื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ต้องดำเนินการในขั้นตอนที่ 7 ต่อไป คือ จัดทำ จัดหา สื่อ การเรียนรู้ สร้าง เครื่องมือวัด รวมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนที่สอดคล้องกับหลักการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง นอกจากนี้ ยังต้องเตรียมความพร้อมผู้เรียน และแหล่งเรียนรู้ให้ครบถ้วน

ขั้นตอนที่ 8 เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัดการเรียนรู้ ซึ่งมีตัวชี้วัด

4 ข้อ ได้แก่

1. มีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน
2. มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
3. มีวิธีการวัด เครื่องมือวัด และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

รวมทั้งหลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

4. มีความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนรู้

ใบความรู้
เรื่อง ความเป็นมาของวัดคงคามาลัย



พระครูปัญญาภิโกศล (สมหวัง คำสัตย์) เป็นผู้บันทึก เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๗ วัดคงคามาลัย เดิมชื่อว่า วัดปากพระ ตั้งอยู่เลขที่ ๘๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลปากพระ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย สร้างขึ้นเมื่อใดไม่มีหลักฐานชัดเจน แต่มีการเล่าบอกต่อกันมาว่าสร้างมาแล้วประมาณ ๑๐๐ กว่าปี ซึ่งมี พระชื่อจันทร์ มาจากภาคกลางได้มาอยู่และได้สร้างวัดขึ้น พระจันทร์ รูปนี้ มีความรู้วิชาแพทย์แผน โบราณ ในสมัยนั้นทางการแพทย์ยังไม่เจริญ ผู้คนทั้งหลายเมื่อเจ็บป่วยได้มาหาพระจันทร์ให้ช่วยรักษาให้ และทุก ๆ คนที่มารักษาส่วนมากจะหายจากความป่วยไข้แทบทั้งสิ้น จึงทำให้ผู้คนทั้งหลายให้ความศรัทธา ในพระจันทร์ และเมื่อท่านมรณภาพแล้วพวกกลุ่มคนที่เคยนับถือท่านเมื่อการเจ็บป่วยขึ้นมาครั้งใด เมื่อมีการรักษาก็จะน้อมนึกถึงท่านอยู่ตลอดเวลา โดยการบนบานสารกล่าวให้ท่านช่วยเสมอมา และก็จะได้ตั้งความประสงค์ จนเป็นธรรมเนียม ของชาวบ้านตำบลปากพระและใกล้เคียงที่จะต้องนึกถึงท่านทุกครั้งที่มี เรื่องเดือดร้อนต่างๆ และก็มีมักจะได้ตั้งใจประสงค์ จึงได้นับถือต่อเนื่องกันมา โดยแต่ละคนก็ไม่มีผู้ใด ได้รู้จักตัวตนของท่านเป็นแต่เชื่อตามทีผู้เป็นพ่อแม่ปู่ยาตายายบอกต่อๆ กันมาเท่านั้น และชาวบ้านตำบลปากพระ ให้ใช้วัดนี้เป็นที่ทำบุญอย่างต่อเนื่อง โดยมีพระมาอยู่จำพรรษาโดยตลอด แต่ไม่ปรากฏชื่อเจ้าอาวาสจนถึงยุคที่ได้สร้างอุโบสถขึ้นมาโดยมีหลวงพ่อยะและพระสมุห์ทองคำ มาดำเนินการสร้างเมื่อประมาณปี พ.ศ.๒๓๙๔

ใบความรู้ เรื่อง ความเป็นมาของหลวงพ่ोजันทร



ในสมัยเริ่มตั้งหมู่บ้านต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการขนย้ายพระพุทธรูปจากเมืองเก่าสุโขทัยไปยังกรุงเทพฯ ใช้การเดินทางทางน้ำ คือใช้ไม้ซุงมาทำแพแล้วนำพระพุทธรูปลงแพไป ซึ่งเส้นทางลำน้ำนี้ได้ไหลผ่านกลางหมู่บ้านปากพระ และในขณะที่แพอยู่ระหว่างกลางหมู่บ้านนั้น ตามการบอกเล่ากล่าวขานกันว่าแพที่นำพระพุทธรูปมานั้นได้จมลงจนถึงปากพระพุทธรูป ณ บริเวณปากคลองสามพวงซึ่งอยู่ในลำน้ำยมหน้าวัดปากพระในปัจจุบันนี้

ชาวบ้านจึงเรียกชื่อว่าบ้านปากพระตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบันนี้ บางทีก็ว่าพระพุทธรูปมาพูดได้ว่า จะไม่ไปไหนจะอยู่ที่นี้ บางแห่งก็ว่าชาวบ้านนี้มิวจากคำพูดที่ดีมีแต่เรื่องที่เป็นประโยชน์และเกิดความสุขในการฟัง จึงได้ให้ชื่อว่าบ้านปากพระ

เรื่องทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นเรื่องที่ได้เล่าต่อ ๆ กันมาเท่านั้น แต่ก็ไม่มีผู้รับรองในการนี้ คนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งนี้ส่วนมากเป็นคนมีความเชื่อเรื่องบุญทานการกุศลเป็นอย่างยิ่งจะเห็นได้จากการทำบุญต่าง ๆ ในหมู่บ้านจะมีอยู่เป็นประจำนอกจากการทำในวัดแล้ว หรือออกจากหมู่บ้านแล้ว ไปประกอบอาชีพอยู่ที่อื่น เมื่อมีความสำเร็จในการประกอบอาชีพแล้วส่วนมากจะกลับมาทำบุญที่วัดบ้านเกิดเป็นประจำ จนเป็นธรรมเนียมของคนปากพระก็ว่าได้ ในการสร้างวัดจึงอาศัยคณะศรัทธาดังกล่าวเป็นหลัก เพราะชาวบ้านที่อยู่ส่วนมากจะมีความยากจน